

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У XXI СТОЛІТТІ»**

**ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ У РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

16 листопада 2023 року

Біла Церква – 2023

УДК 330.341.1:33:005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор
Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор
Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор
Паска І.М., д-р. екон. наук, професор
Зубченко В.В., канд. екон. наук, доцент
Хом'як Н.В., канд. екон. наук, доцент
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент
Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук, доцент

Наукові пошуки молоді у ХХІ столітті. Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 194 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

РОНСЬКИЙ А.А., магістрант

Науковий керівник – **ПАНАСЮК В. І.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

an.ronskiy@gmail.com

ПОЛІТИКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Розглянуто сутність поняття кібербезпеки. Виявлено проблеми забезпечення кібербезпеки, зокрема, недостатня інформованість громадян про її базові правила, нестача підготовлених кваліфікованих кадрів. Зроблено висновок, що затверджена Стратегія кібербезпеки України потребує удосконалення.

Ключові слова: кібербезпека, кібератаки, кібер-простір, кіберзахист, стратегія захисту.

В сучасному суспільстві інформаційні технології відіграють ключову роль в комунікаціях, відкривають безліч можливостей, але одночасно збільшують ризик незахищеності населення у кіберпросторі. Захист прав особистості стає найбільш складним завданням, оскільки важко зрозумілим є сутність та складові кібербезпеки. Суттєвими є прогалини в законодавстві, яке не завжди відповідає вимогам сьогодення, зокрема, новітнім технологіям і можливостям Інтернету, потреби створення єдиної системи правил для реагування на кібератаки [1].

Кібербезпека – це одна складових стабільності функціонування сучасного суспільства. Більш того із стрімким розвитком технологій та поширенням електронного документообігу, в тому числі ділових паперів, кібербезпека стала одним із найбільш важливих чинників стабільності та безпечності суспільства.

Кіберсфера вже давно є однією з важливих складових сучасного життя. Про це свідчить масовість використання громадянами, банками, державами розрахункових операцій, документообігу за допомогою сучасних комп'ютерних, телекомунікаційних та інноваційних засобів та іншими інноваційними технологіями та приладами. Люди активно використовують комп'ютерні пристрої у повсякденному житті, під час сімейного або особистого дозвілля. Збільшення такої кібер-активності призвело до проявів злочинності в новій сфері. Злочини в кібер-просторі можуть бути як поодинокі, внаслідок особистих причини чи через помсту, ревності тощо, так і організовані, сплановані злочинними угрупованнями, такі атаки мають більший ресурс і становлять значну загрозу для державних установ.

В зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ в Україні гостро стоїть питання кібербезпеки, адже наша країна стикається не тільки з типовими проблемами забезпечення безпеки цивільного населення в інформаційному просторі, а й з систематичними, методичними кібер-атаками з боку ворога. Такі активні атаки можна спостерігати протягом кількох останніх років. В наш час глобального масштабу набуває використання кіберпростору терористичними організаціями. Пріоритетними цілями кібертерористів є об'єкти атомної енергетики, сфери електро- та водопостачання, електронні комунікації, фінансова та банківська сфери, авіа- та залізничне сполучення, сховища стратегічних видів сировини, хімічні й біологічні об'єкти тощо [1].

Важливість забезпечення кібербезпеки прописана у чинній редакції Стратегії національної безпеки України [2]. До загроз внесено: інформаційна війна проти України; недосконалість цілісної комунікативної політики держави, слабо сформований рівень

медіа-культури суспільства. Отже, по-перше, можемо констатувати факт наявності не лише активної фази військової збройної агресії, але й інформаційної війни в нашій державі як продовження бойових дій специфічними методами. По-друге, важливо прийняти розуміння того, за яких умов методи інформаційної війни, що застосовуються противником, досягають поставлених ним цілей.

Правове забезпечення кібербезпеки в Україні представлено Законом «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», що визначає основні об'єкти кіберзахисту, зокрема, критичної інфраструктури країни, нормативно закріплює понятійний апарат у сфері кібербезпеки, регламентує принципи забезпечення кібербезпеки, скадові формування національної системи кібербезпеки, окреслює державно-приватну взаємодію у сфері кібербезпеки та встановлює відповідальність за порушення законодавства в сфері кібербезпеки і контроль за законністю заходів щодо забезпечення кібербезпеки України [3].

Проблемою сфери кібер-безпеки є також недостатня наявність та підготовка кваліфікованих кадрів, відповідно нестача таких фахівців спостерігається в кожному органі державної влади. На нашу думку цю проблему кадрів можна частково вирішити шляхом прийняття на строкову службу призовників за спеціальністю «Кібербезпека», збільшення бюджетного фінансування вищих навчальних закладах спеціальності 125 «Кібербезпека та захист інформації», введення такої спеціальності для навчання здобувачів у цивільних університетах та інших навчальних закладах.

Ще одною проблем є недостатня інформованість громадян про базові правила кібербезпеки. До прикладу, використання українцями заборонених російських сайтів, які на даний момент часу можна вважати ще одним полем бою – інформаційним. Окрім звичної нам пропаганди, користувачі можуть заходити на шкідливі сайти/посилання, спам-розсилки з вірусами і таке інше.

Як висновок хочемо зауважити, що затверджена Стратегія кібербезпеки України потребує свого удосконалення, особливо в умовах зростаючих викликів сьогодення. Ряд науковців вважають [4, 5], що в Україні цей документ хоча і затверджений як стратегічний план кібербезпеки, проте визначені в ньому основні засади кібербезпеки лише частково відповідають світовій практиці. Головною відмінністю вітчизняної від закордонних стратегій кібербезпеки є відсутність у ній переліку конкретних проектів забезпечення кібербезпеки із визначеним кінцевим терміном їх реалізації, джерелами фінансуванням та конкретними відповідальними.

Список використаної літератури

1. Хоббі Ю. С. Право людини на кібербезпеку: проблеми, визначення та гарантування. Юридичний вісник. Одеса : Гельветика. 2020. № 2. С. 37-43. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/16902>
2. Про План реалізації Стратегії кібербезпеки України: рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року затверджене Указом Президента України №37/2022. <https://www.president.gov.ua/documents/372022-41289>
3. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України. Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. <https://ips.ligazakon.net/document/T172163>
4. Бутузов В.М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системно-структурний аналіз): монографія. Київ. Вид-во КИТ, 2010. 408 с.
5. Franscella J. Cybersecurity vs. Cyber Security: When, Why and How to Use the Term. <http://www.infosecisland.com/blogview/23287-Cybersecurity-vs-Cyber-Security-When-Why-and-How-to-Use-the-Term.html>

Пасічник В. В., Вихор М. В. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ КОЛЕКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	114
Пузема Д.П., Рибак Н.О. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНО-АКТИВНОГО НАСЕЛЕННЯ ТА ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ.....	116
Романюк В.О., Хомовий С.М. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНІСТІ У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ.....	118
Ронський А.А., Панасюк В. І. ПОЛІТИКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	121
Ротаєнко В.Ф., Сокольська Т.В. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЮ СПАДЩИНОЮ В УКРАЇНІ.....	123
Савченко А. І., Варченко О. М. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	125
Сергійчук А. В., Рибак Н.О. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ.....	129
Романюк В.О., Хомовий С.М. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНІСТІ У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ.....	131
Скиба Д.В., Паска І.М. УПРАВЛІННЯ ТРАНСАКЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ.....	134
Степура М.С., Гринчук Ю.С. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	137
Тарнавський О.С., Зубченко В.В. ВАЖЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	138
Терещенко Д.В., Задорожна Р.П. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ДЕРЖАВНИХ КОМПАНІЯХ.....	140
Ткаченко А.В., Непочатенко А.В. АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	143
Томашевський А. С., Рибак Н.О. ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЕКОНОМІКИ.....	146
Томашевський О.В., Батажок С.Г. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ.....	148
Турбін Д. В., Юхименко П.І. РИЗИКИ ПЕРЕХОДУ ДО «ЗЕЛЕНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ.....	150
Устименко М.С., Батажок С.Г. ОЦІНКА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНО-СПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ	153
Федоренко Д. В., Вихор М. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	156
Філатов С.М., Арбузова Т.В. ПАРТНЕРСТВО БІЗНЕС-СТРУКТУР І ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	157
Фощаніна В.В., Однорог М.А. ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПРИКЛАДІ ГРУПИ КОМПАНІЙ «КЕРНЕЛ».....	160
Черненко О.С., Однорог М.А. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	162
Шараборін Я.І., Понедільчук Т.В. ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ CRM-СИСТЕМ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....	163
Широкопояс Т. І., Арбузова Т. В. ЗАХОДИ БОРОТЬБИ ДЕРЖАВИ З ТІНІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІКИ	165
Шульга О.С., Приходько Т.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	168
Яременко В.О., Однорог М.А. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО РИНКУ.....	169